

HVAÐ ER NATO?

Kíktu á
www.nato.int

#WEARENATO

Norður-Atlantshafsbandalagið er ein af mikilvægustu alþjóðastofnunum heims. Það er bæði pólitískt og hernaðarlegt bandalag og á vettvangi þess koma saman 30 þjóðir Evrópu og Norður-Ameríku.

Þessar þjóðir koma saman til að ráða ráðum sínum og vinna sameiginlega að öryggis- og varnarmálum. Þannig er NATO vettvangur einstakra tengsla milli þessara tveggja heimsálfa á sviði öryggis- og varnarsamstarfs.

AD VERNDA FÓLK

Við lítum oft á það sem sjálfsagðan hlut að við skulum geta gengið um frjáls ferða okkar í öruggu og efnahagslega stöðugu umhverfi. Öryggi á öllum sviðum daglegs lífs er lykillinn að velferð okkar.

EFNT TIL SAMSTARFS

Að koma á samráði og samstarfi hefur úrslitapýðingu fyrir friðsamleg samskipti og dýpri alþjóðlegan skilning.

NATO veitir aðildarríkjum og samstarfsríkjum einstakt tækifæri til að eiga með sér samráð um öryggismál til þess að byggja upp traust og, þegar til lengdar lætur, að stuðla að því að koma í veg fyrir átök.

Með raunsærri samvinnu og fjölþjóðlegu framtaki eru ríki jarðar nú í sameiningu að takast á við ný viðfangsefni á sviði öryggismála.

TEKIST Á VIÐ NÝJAR

Eftir því sem eðli ógna breytist verður að breyta aðferðunum sem beitt er til að halda friðinn. NATO vinnur nú að því að laga varnarviðbúnað sinn að ógnum nútímans. Það er að breyta herafli sínum og þróa fjölþjóðleg úrræði til að takast á við hryðjuverkastarfsemi, fallvölt ríki og aðrar ógnir við öryggi, svo sem geryðingarvopn.

AD BYGGJA UPP FRID OG STÖÐUGLEIKA

Hagurinn af stöðugleika kemur mörgum til góða á sama tíma. Afar brýnt er að koma á stöðugleika á svæðum þar sem spennan ógnar öryggi. Þess vegna tekur NATO virkan þátt í aðgerðum sem tengjast stjórnun á hættutímum, í samstarfi við aðrar alþjóðastofnanir.

HVAÐ GERIR NATO?

NATO hefur það verkefni að vernda aðildarríki sín með pólitískum og hernaðarlegum úrræðum. Jafnframt hvetur það til samráðs og samstarfs við þjóðir utan NATO á margvíslegum sviðum sem tengjast öryggi, svo sem á sviði umbóta í varnarmálum og friðargæslu.

Með samráði sínu og samstarfi stuðlar NATO að því að koma í veg fyrir átök innan sem utan landamæra aðildarríkja sinna.

Það vinnur að framgangi lýðræðislegra gilda og friðsamlegri lausn á deilumálum. Þegar

diplómatísk úrræði duga ekki til býr bandalagið yfir þeim hernaðarmætti sem þörf er á til þess að halda uppi stjórn á hættutímum og friðargæslu, ýmist eitt síns liðs eða í samstarfi við önnur lönd og alþjóðlegar stofnanir.

NATO hefur enn eina vídd, sem felst í starfsemi á sviði almannavarna, að hjálpa aðildarríkjum og samstarfsríkjum að takast á við náttúruhamfarir og stuðla að samstarfi á sviði vísinda og umhverfismála.

HVERNIG STARFAR NATO?

Öll aðildarríkin halda úti fastanefnd í pólitískum höfuðstöðvum NATO í Brussels. Fyrir hverri fastanefnd fer sendiherra, sem kemur fram fyrir hönd ríkisstjórnar sinnar í öllum viðræðum og allri ákvarðanatöku bandalagsins.

Atlantshafsráðið er mikilvægasta stofnun bandalagsins að því er varðar pólitíska ákvarðanatöku. Ráðið kemur saman á mismunandi stjórnstigum undir formennsku framkvæmdastjóra NATO, sem aðstoðar aðildarríkin við að ná samkomulagi um mikilvæg mál.

Allar ákvarðanir í öllum nefndum NATO eru teknar á sammælisgrundvelli. „Ákvörðun NATO“ er þannig yfirlýsing um sameiginlegan vilja allra aðildarríkja.

NATO ræður sjálft yfir mjög takmörkuðum herafla. Þegar Atlantshafsráðið ákveður að grípa til einhverra aðgerða leggja aðildarríkin sjálfviljug til hersveitir. Að verkefninu loknu halda þessar hersveitir aftur til heimalanda sinna.

Það kemur í hlut herstjórnarkerfis bandalagsins að samhæfa slíkar aðgerðir og stýra þeim. Herstjórnarkerfið samanstendur af höfuðstöðvum ásamt herstöðvum í mismunandi aðildarríkjum.

Dagleg störf NATO, hernaðarlegt og borgaralegt skipulag og áætlanir um fjárfestingar í varnarbúnaði eru greiddar úr sameiginlegum sjóðum sem aðildarríkin greiða í samkvæmt fyrirfram samþykktum reglum um skiptingu kostnaðar.

ADILDARRÍKI OG SAMSTARFSRÍKI

undirritun Norður-Atlantshafssamningsins hinn 4. apríl 1949

ADILDARRÍKI (+INNTÖKUÁR)

Albanía - 2009	Lítháen - 2004
Bandaríkin - 1949	Lúxemborg - 1949
Belgía - 1949	Norður-Makedónía - 2020
Bretland - 1949	Noregur - 1949
Búlgaría - 2004	Pólland - 1999
Danmörk - 1949	Portúgal - 1949
Eistland - 2004	Rúmenía - 2004
Frakkland - 1949	Slóvakía - 2004
Grikkland - 1952	Slóvenía - 2004
Holland - 1949	Spánn - 1982
Ísland - 1949	Svartfjallaland - 2017
Ítalía - 1949	Tékkland - 1999
Kanada - 1949	Tyrkland - 1952
Króaía - 2009	Ungverjaland - 1999
Lettland - 2004	Þýskaland - 1955

SAMSTARFSRÍKI NATO

Armenía	Malta
Aserbaidsjan	Moldóva
Austurríki	Rússland
Bosnía-Hersegóvína	Serbía
Finnland	Sviss
Georgía	Svíþjóð
Hvíta Rússland	Tadjíkistan
Írland	Túrkménistan
Kasakstan	Úkraína
Kirgistan	Uzbekistan

SAMSTARFSRÍKI Í MIÐJARÐARHAFS-SAMRÁÐINU

Alsír	Marokkó
Egyptaland	Máritanía
Ísrael	Túnís
Jórdanía	

LÖND Í ISTANBÚL-SAMSTARFSÁÆTLUNINNI

Barein
Katar
Kúveit
Sameinuðu arabísku furstadæmin

SAMSTARFSÞJÓÐIR UM HEIM ALLAN

Afganistan
Ástralía
Írak
Japan
Kólumbía
Lýðveldið Kórea
Mongólía
Nýja Sjáland
Pakistan